

„I nemam volje – il’ nemam snage – da mu se svetim“

Felbab Tisa, Gimnazija „Dušan Vasilejv“, I₂

mentor dr Nataša Ivetić

Rat Čoveka lomi. Gazi. Ruši. Uhvati ga za ruke i vrat, baca ga u hladno, mokro Blato. Drži ga tu. Ne da mu da ustane, da se pomeri. Ne diže mu glavu kako bi sastavio po koji udah i izdah. I Čovek i Rat tako stoje. Dok jednom ne dosadi. Dok drugi ne odustane. Dok Rat ne odvoji svoje glomazne, teške šake sa modrog Čovekovog tela, tražeći novu žrtvu. Ili dok Čovek ne odustane od borbe, dok ne opusti svoje mišiće, puštajući da mu se pluća pune prljavštinom i krvavom zemljom. Dok ne ostane ležeći, licem na dole, u tišini i mraku.

Taj Čovek od koga Rat odustane će ustati. Trom i izlomljen, dići će svoje krhke udove, osloniti se na kriva stopala, uprti se rukama i ispraviti kičmu. Praznim pogledom će ići po okolini. Tražiće nekoga ili nešto što će mu dunuti život u izgužvana pluća. Teško će naći nešto tako. Možda nikada i neće. Želi da napravi prvi korak napred, osvrćući se nazad. Gleda širokim, gotovo lanećim očima iza se. Traži Rat. Gleda gde se sakrio. U kom rovu leži. Čije telo sada izobličava. Naćulio je uši. Još uvek ne čuje najbolje. Buka koju je Rat doneo sa sobom napunila mu je uši vatom. Sluša. Pokušava da uhvati i najmanji hroptaj, kašalj, bilo kakav zvuk osobe koja je u njegovom predašnjem sedištu. Onda traži smeh Rata. Taj smeh nikada neće moći da zaboravi. Izrazito piskav. Nalik hijeni. Uz brze udahe i još brže izdah. Ne čuje ni Rat. Skoro panično gleda napred. Uzima dubok udah. Mada udah se oseća plitko. Jedva primetno širi ruke, balansirajući. Nespretno diže stopalo, dižući s njim za par brojeva veću kožnu čizmu. Teško je diže, doduše. Blato se lepi za đon, pokušavajući da ga ukopa u mestu. Vukući ga u predašnju poziciju. Zahtevajući da tu i ostane. Čovek opet uzima udah. Možda čak i ne izdiše. Ne želi da izdiše. Nedostajao mu je osećaj vazduha u plućima. Diže celu nogu, savijajući je u kolenu. Stopalo mu opet pada nazad u Blato. Ali ne isto Blato. Ovo Blato leži nešto dalje. Napravio je korak.

Opet se okreće. Opet traži. Gleda. Motri. Ne zna zašto; svestan je da neće moći da se odbrani. Njegovo mršavo telo će se saviti u neprirodne uglove, uniforma će mu ponovo biti mokra i prljava, nos i usta će mu opet biti puni Blata. Oh, koliko Čovek prezire to Blato. Možda koliko mrzi i sam Rat. Jedina razlika jeste što se Rata i boji. Prema Blatu oseća bes, zavist, mržnju. Mržnju jer ga ta prljavština drži i ne pušta. Jer se lepi za njega. Uništilo mu je nekada čistu uniformu. Isprljalo i otežalo njegove nekada uglancane čizme. Gušilo je nekada njegova čista pluća. Sada se oseća kao da oseća samo tu mržnju. Samo mržnju i strah. Strah ga neće nikada pustiti, tako bar on veruje. Držaće mu nadlanice, direktno preko dela gde su mu tolike vene ispreplitane. Strah ga štiti. Ako ga nema, Rat će ga lako naći. Odvući će ga nazad odakle je mučno odhodao. Vući će ga za kragu, odnazad. Ponekad će se Ratovi hladni krupni prsti očešati o njegov vrat. Trgnuće se svaki put. Kada ga baci na staro Blato, Rat će da klekne. Spustiće svoje mišićave potkolenice u vlažnu zemlju u kojoj leži Čovek. Zahvatiće mu šiju. Jedna ruka će mu se obaviti oko celog grkljana. Stisnuće. Jako. Jače. Neće puštati. Kada se Čovekovi mišići kompletno opuste, baciće ga još dalje. Ustaće, ne morajući da se podupre o tlo šakama. Odeća će mu biti čista, bez i jedne mrlje i nabora. Pogledaće manžetne

na rukavima, čisto iz navike. Bez napora će dići stopalo u čistoj, kožnoj cipeli skupe, dizajnerske marke i otići.

Dok hoda mučenički oseća vrućinu u licu, vratu, ušima. Napolju je, pak, ledeno. Vrućina koju oseti dolazi iznutra. Bes ga greje. Želi da baci svoje modre šake i izlomljene nokte u Blato. Ovaj put on želi da ga guši, usporava, da mu se ulepi u svaki deo svesti. Da mu vrati jednakom silinom. Jer ga Blato boli. Blato mu polako ali sigurno produbljuje i inficira rasekotine koje mu je Rat naneo. Svejedno ne gleda dole u Blato koje mu se podrugljivo osmehuje svojim krivim zubima. Trudi se da ga ignoriše. Besan je i na Rat. Besan je na njegove krupne ruke koja su ga bacile dole. Na njegova mišićava pleća na kojima nije mogao ni da ogrebotinu ostavi. Njegove noge, čvrsto uprte u tlo, koje su se oslanjale na njegovim već izderanim i uništenim leđima, modrim od njegovih udaraca. Čovek želi da mu vrati istom merom. Rat mu je uništio čovečnost. Želi da uništi ono što Rat ima. Jer Rat nema čovečnost. Ne može da je ima. Vratice mu makar izlomio svoje sićušne kosti. Ali ne radi to. Jer nema volje – ili snage – da mu se sveti.

Vukući blatnjave noge, polako i sporo, gleda nalevo. Vidi sebe. Čovek leži u Blatu, s glavom na dole. Uniforma mu je još uvek mokra i prljava. Još uvek je krvava. Beretka mu leži na dohvat ruke, ostavljajući ćelavo teme vidljivo. Čovek dovikuje sebi. Tera sebe da ustane. Ipak se ne diže, drugo mlitavo telo mu se ne miče. Ne diše. Rat ga je pobedio. Napunio mu je pluća Blatom ili mu je skršio koščati vrat. Čovek guta knedlu u grlu. Rat ga još uvek nije našao. Okreće pogled napred. Opet pravi korak. Nastavlja da hoda. Ovaj put se ne osvrće. On nije taj mrtvi Čovek u Blatu.